

VÄXJÖ ENERGI MAGASIN HÖST/VINTER 2023

DRIVKRAFT

> Växjö Lakers energioptimerar

”Vi vill ta
vårt ansvar”

Johan Markusson, vd

Ny elmätare

Detta är fördelarna

Ladda bilen i brf

Vi guidar steg för steg

Svenska kyrkan

”Energismart med tillsynsavtal”

Vi gör det tillsammans

Användningen av energi, och kostnaden för den, kan nästan alltid ses över i ett företag. I detta nummer av Drivkraft har vi bland annat träffat några kunder som har optimerat sin energianvändning. Vi hoppas att det ska inspirera fler.

Många av er som läser den här tidningen har förnybar fjärrvärme från oss på Växjö Energi. Tack för det, ni spelar alla en avgörande roll i den pågående energiomställningen. Fjärrvärmens gör att Växjöborna slipper använda stora mängder el för uppvärmning, samtidigt som vi kan producera mer förnybar el lokalt. Ett viktigt steg mot att minska användningen av fossila bränslen i Europa. Men också mot att kunna elektrifiera våra industrier och transporter – och på det sättet stärka deras konkurrenskraft.

Viktig samhällsbärande

Fjärrvärme är en viktig nyckel till ett hållbart samhälle med god livskvalitet. Den avlastar det svenska elsystemet med motsvarande upp till 10 GW, vilket är mer än installerad kärnkraft i landet. Detta är avgörande för att verkligen lyckas med elektrifieringen, särskilt eftersom fossilfri el redan idag stundtals är en bristvara, och då till höga priser. Efterfrågan på fossilfri el ökar snabbt, och vi vill bidra till att denna efterfrågan kan mötas med skäliga elpriser.

Under året har biobränslepriserna stigit kraftigt, som en följd av en bristsituation i hela Europa, orsakat av kriget. Vår fjärrvärme är helt baserad på förnybara biobränslen som grenar, bark och spån, och därför påverkas vi direkt av dessa höjda priser. Vi har därför sett över vår prisstruktur och behövt höja våra priser. Vi förstår att prishöjningen påverkar dig som kund, och vi jobbar aktivt med interna kostnadsminskningar, för att själva ta en betydande del av kostnadsökningen. Vi ska göra allt vi kan för att fjärrvärme ska vara en trygg och pålitlig energilösning även i framtidens energisystem. På sidan 10 i tidningen berättar vi mer.

Smarta elmätare

Vi vet att många av våra kunder har kommit långt med att energieffektivisera, och vi strävar efter att ännu fler ska få möjligheten. Under detta år planerar vi att slutföra bytet

av elmätarna för våra elkunder till nya, smartare sådana (sida 12). Det ger dig som företagare chansen att utforska lösningar som solceller och elbilsaddning. Det ger dig även ännu bättre möjligheter att optimera din elanvändning.

Det talas mycket om att spara el, och även värmeenergin kan optimeras. Ett inspirerande exempel är Växjö Lakers, som har minskat sin fjärrvärmeanvändning med nästan 30 procent i Vida Arena. På arenans tak samsas en betydande mängd solcellspaneler som blir till förnybar el som driver arenan (sida 6).

Solenergin ökar

En positiv trend är just den ökande användningen av solceller i staden. Den 8 juni i somras nådde Växjö solcellsanläggningar ett rekord när de stod för hela 25 procent (!) av den totala elanvändningen. Fantastiskt!

Vi strävar alltid efter att vara den bästa energipartnern för våra företagskunder, så att vi tillsammans kan bidra till ett mer hållbart samhälle med bibehållna rimliga energikostnader. Med det sagt har vårt arbete med att möta ditt företags behov aldrig varit viktigare. Tveka inte att höra av dig om du har idéer kring energi eller kommunikation och bredband.

Erik Tellgren
Vd Växjö Energi

6 Växjö Lakers leder vägen – energioptimerar Vida Arena

10 Fjärrvärme och stigande bränslepriser

14 Brf och elbilsaddning – tänk så här

17 APP Properties valde helhetslösning från Wexnet

/ INNEHÅLL

4 Noterat

På gång hos Växjö Energi och inom energi och kommunikation i stort.

12 Ny elmätare, nya möjligheter

Senast 2024 kommer alla våra elnätskunder ha fått sin elmätare utbytt.

16 Tips för att använda el mer effektivt

Så ska det nya effektabonnemanget göra skillnad.

20 Mycket energi för pengarna

Vi pratar fjärrvärme och tillsynsavgift med Svenska kyrkan i Växjö.

22 Digital teknik ger en enklare vardag

Wexnet sponsrar SeniorNet Växjö.

23 Fråga Växjö Energi

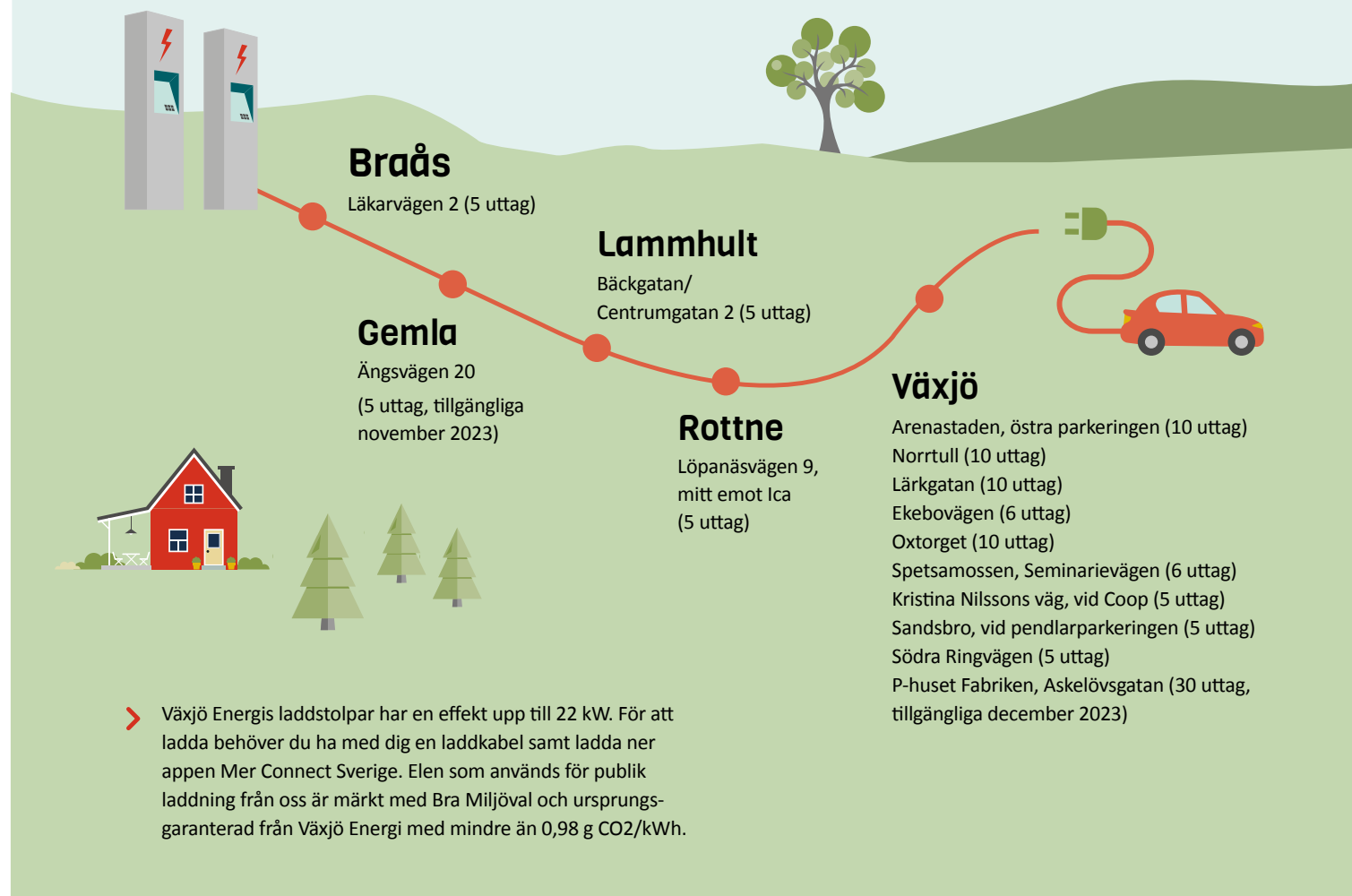
Sven Ringeborn svarar på kundernas frågor.

Här kan du ladda i Växjö

Samhället ställer om till allt fler eldrivna fordon. Under året har Växjö Energi uppfört 60 nya publika laddstolpar runtom i Växjö kommun.

– Det ökade intresset för elbilar skapar ett behov av en ny infrastruktur. Det känns fantastiskt bra att vi kan göra den här satsningen, då det är något som både kommunbor och besökare får nytta av, säger Petra Nilsson, Växjö Energi.

Här hittar du laddstolparna

Bli del av något större

Med fiber från Wexnet är ditt företag förberett för den digitala utvecklingen. Totalt är cirka 860 företagskunder anslutna till vårt öppna fibernät och en snabbare, uppkopplad vardag. Hittills i år har cirka 60 nya företag anslutit och ännu fler är på väg in. Förutom ett stort utbud av internet- och telefonitjänster via olika leverantörer erbjuder Wexnet tjänster som svartfiber, colocation och våglängd. Mer information hittar du på wexnet.se

^ Växjö Energi är initiativtagare till CNetSS, ett samverkanskluster som stöds av Energimyndigheten.

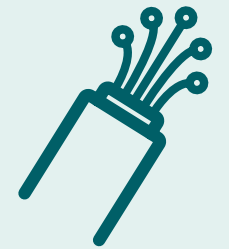
Samarbetar för minusutsläpp

Växjö Energi satsar på att, inom några år, fånga in och lagra koldioxid för att skapa minusutsläpp av växthusgaser. Just nu är fokus på att säkra den nödvändiga infrastrukturen, som sträcker sig från koldioxidinfångning på Sandviksverket till tåg- och båttransport samt permanent geologisk lagring under havsbotten.

– Tekniken är ny, det finns ingen redan fungerande svensk lösning som vi enkelt kan haka på. Vi i Växjö har därför ett tätt samarbete med andra energibolag, transportföretag, forskare och myndigheter för att få alla delar på plats, säger Växjö Energis Julia Ahlrot, som projektleder satsningen.

Även EU-kommissionen är engagerade i frågan och har bjudit in Växjö Energi att delta i ett event i ämnet i höst.

– Vi är glada över att kunna vara med och bidra. Målet är att se till att Växjö Energi och fler organisationer i Europa kan skapa minusutsläpp i sina verksamheter, säger Julia.

Nordlo ansluter

Under 2023 har ytterligare en tjänsteleverantör, Nordlo, anslutit till Wexnets öppna nät. Nu finns runt 20 olika tjänsteleverantörer hos Wexnet, både lokala och regionala bolag samt rikstäckande.

^ Rolf P. Hunt, affärsområdeschef Kraft och värme Växjö Energi, och en av stipendiaterna, Moa Petersén.

Årets bioenergi-stipendium går till ...

Sedan 1999 har Växjö Energi delat ut ett bioenergistipendium på Linnéuniversitetets Bioenergidag. Årets stipendium går till Ellinor Kömmits och Moa Petersén för uppsatsen Biomass fired Top Cycle, för högre elproduktion vid nytt kraftvärmeblock hos Växjö Energi AB.

Motiveringen löd: "För att ni med stort engagemang, nyfikenhet och en nypa mod har tagit er an uppgiften att undersöka hur den biobaserade elproduktionen hos Växjö Energi skulle kunna öka med nästan tre gånger." Stort grattis Ellinor och Moa!

Växjö Lakers visar vägen

År 2020 bestämde sig Växjö Lakers för att energioptimera sin hemmaarena. Sedan dess har fjärrvärmeförbrukningen i Vida Arena minskat markant. Även elräkningarna är betydligt lägre, tack vare solpaneler på taket.

◀ Växjö Energi äger solcellsanläggningen på Vida Arena enligt ett långsiktigt avtal, producerar solel och säljer till arenan. På bilden syns Roger Johansson, fastighets- och driftsansvarig på Växjö Lakers och Sven Ringeborn, storkundsansvarig på Växjö Energi.

”Det finns stora möjligheter att påverka energiflödet även i större fastigheter. Var nyfiken och ta extern hjälp när det behövs.”

Johan Markusson, Växjö Lakers

”Tillsammans tittar vi på hur vi kan bygga ut solcellsanläggningen och se om vi kan producera mer el i arenan.”

Sven Ringeborn, Växjö Energi

– Vi vill ta vårt ansvar. Vi har en energislukande byggnad och vill göra det vi kan, både för miljön och ekonomin, säger Johan Markusson, vd på Växjö Lakers.

Is och värme en utmaning

Johan Markusson visar runt bland spelargångar, omklädningsrum, kiosker, loger och läktare. I entrén möter vi ungdomar från det intilliggande gymnasiet som kommer in i arenan för att äta lunch.

– Här lagas mat för 500 elever och lärare varje dag, säger Roger Johansson, som är fastighets- och driftsansvarig.

Från restaurangen på plan 4 blickar vi ut över den nyspolade isen. Och det är just isen som är den främsta orsaken till att Vida Arena är så energikrävande – stora mängder is behöver

ständigt hållas kall, samtidigt som arenan måste vara behaglig att vistas i. Särskilt under matcherna krävs extra mycket el och energi för att alla besökare ska få en bra upplevelse.

– Det har varit en rejäl utmaning att göra arenan energieffektiv oavsett besöksfrekvens och årstid, men vi har jobbat målmedvetet, säger Johan och Roger.

Växjö Lakers valde att investera i en helhetslösning för värme, kyla och ventilation. I samarbete med Växjö Energi, som levererar fjärrvärme och äger elnätet, och fastighetspartnern Ömanggruppen, har de bland annat ändrat styrningen av luftflödena i arenan.

– Det handlar bland annat om att undvika att värma upp onödiga utrymmen. Vi ser också till att inte värma upp ytor som vi samtidigt behöver kyla ner, förklarar Johan.

– Det finns alltid saker att skruva på. Varje månad har vi ett energimöte där vi tittar på hur vi kan optimera systemet ytterligare. Det handlar till exempel om hur vi kan kapa de effekttoppar på el som uppstår under matchdagarna, tillägger Roger.

Tydlig skillnad

Investeringarna har gett resultat. Johan Markusson loggar in på en webbsida och visar en tydlig graf över arenans fjärrvärmeförbrukning.

– På två år har fjärrvärmeförbrukningen minskat med 200 megawattimmar. I år kan vi se en markant förändring mellan januari och september, då vi lyckades minska användningen med 27 procent, säger han.

– När jag skulle läsa av fjärrvärmecentralen,

▲ Vida Arena i Växjö invigdes 2011 och har plats för cirka 5 750 besökare.

trodde jag att den hade slutat fungera. Så stor skillnad var det jämfört med tidigare år, säger fastighets- och driftsansvarig Roger Johansson.

2 000 kvadratmeter solceller

Även elförbrukningen har minskat tack vare aktiva val i arenan. Komfortkyla används inte längre för att fukta av luften, tidigare drog det mycket el. Den el som köps in är klimatneutral.

Men det som påverkat elfakturan allra mest hittar vi när vi tar trapporna högst upp på arenan, och vidare ut på taket. Här finns nästan 2 000 kvadratmeter solceller installerade – ett samarbetsprojekt mellan Växjö Lakers och Växjö Energi. Anläggningen producerar nästan 10 procent av arenans totala elanvändning, vissa sommarmånader

handlar det om nästan 40 procent. Och mer kan det bli.

– Tillsammans har vi börjat titta på hur vi kan bygga ut anläggningen och öka andelen egenproducerad el i arenan, säger Sven Ringeborn, som är storkundsansvarig på Växjö Energi.

Fler projekt på gång

Växjö Lakers och Växjö Energi tittar även på andra möjliga samarbetsprojekt inom energi-användning. Det handlar framför allt om att ta hand om kylan i hallen. Det skulle gå att återvinna energi från den is man skrapar bort från rinken, och låta den energin gå ut i fjärrkylanätet samtidigt som man återvinner smältvattnet för spolning.

De ska även undersöka möjligheten att utnyttja tillgänglig kapacitet i kylmaskinerna

för fjärrkyleproduktion, och att tillverka hållbar fjärrkyla med den el som produceras i solanläggningen på arenans tak.

– Vi har en löpande dialog med Växjö Lakers. Det som är så roligt är att de har ett helhetstänk när det gäller energifrågan, de tar det verkligen på allvar, säger Sven.

Vi tar trapporna från taket ner till entrén. Johan Markusson ska vidare till nya möten, men skickar först med råd till andra företagare med en större fastighet som kräver mycket energi och el.

– Det finns stora möjligheter idag. Var nyfiken, undersök möjligheterna på djupet och ta hjälp av en extern part i de delar du inte har koll på själv. Och sätt det högt på prioritet.

“Fjärrvärme är en av de mest pålitliga energilösningarna, och det ska det fortsätta att vara”

Ragnhild Oskarsson och Rolf P. Hunt, Växjö Energi.

➤ Att ha planerbar elkraft tillgänglig kommer att bli viktigare i framtiden. Där har Växjö Energi och Sandviksverket en framträdande roll med sin lokala elproduktion.

Så säkrar vi framtidens fjärrvärme

Från 1 januari 2024 höjs fjärrvärmepriserna för företag med 7 procent, beroende på hur fastigheten använder energi. Anledningen till prishöjningen är att biobränslet som eldas i pannorna på Sandviksverket och i Braås, Ingelstad och Rottne blivit nästan dubbelt så dyrt.

– Vi förstår att prishöjningen på fjärrvärmerna är kännbar för våra kunder. Vi jobbar med interna besparingar och effektiviseringar i hela verksamheten och kan därmed undvika att föra över hela kostnadsökningen till våra kunder, säger Rolf P. Hunt, affärsområdeschef Kraft och värme på Växjö Energi.

Utvecklingen med de högre priserna startade i och med Rysslands invasion i Ukraina. När det ryska gasflödet till Europa ströps blev andra energikällor efterfrågade. Svenskt biobränsle blev väldigt populärt, vilket drev upp priset. Den utvecklingen accelererade ytterligare när den svenska kronan tappade i värde.

Växjö Energis bränslechef Ragnhild Oskarsson tycker att händelseförloppet var oväntat snabbt.

– Man såg tendenserna men sedan sköt det plötsligt i höjden, säger hon.

– När vi skulle upphandla bränsle förstod vi att det skulle bli en bristsituation i hela landet, säger Rolf.

Köper lokalproducerat

Växjö Energi köper det mesta av sitt biobränsle från leverantörer nära Växjö. Medeltransportavståndet är sju mil. Men i och med att marknadspriset ökade så mycket fick Växjö Energi titta på nya lösningar. En var att importera bränsle från Norge.

– Det var ett par båtlastar för att säkra upp så att vi har inför vintern. Det har hänt någon gång innan men det är mycket sällsynt, säger Ragnhild.

Hon är optimistisk till att Växjö Energi i framtiden kan fortsätta köpa svenskt biobränsle, allra helst i närområdet.

– Priset på biobränsle bör hamna på en lägre nivå när köparna i Europa bygger upp nya försörjningskedjor och blir mindre intresserade av svenska skogsrester. Dessutom kommer utbudet av grofflis förhoppningsvis att öka eftersom vi har potential till ökat uttag i de svenska skogarna, framförallt i mellersta och norra Sverige, säger hon.

Dubbel nytta

Under flera år har fjärrvärmepriset i Växjö legat på en stabilt låg nivå. Prisjusteringen har varit 1–3 procent per år mellan 2020 och 2023.

– Priset på fjärrvärme i Växjö har varit lågt jämfört med andra kommuner i Sverige. Trots att det blev en större höjning nu så kommer vi att fortsätta ha konkurrenskraftiga priser, säger Rolf och pekar på att andra energibolag också tvingats till markanta prisjusteringar.

Växjö har ett robust och pålitligt energisystem. Förutom värme och varmvatten bidrar kraftvärmeverket med el till Växjöborna. Både elen och värmen är förnybar eftersom det är restprodukter från skogen som eldas.

– Vårt system ger dubbel nytta. Tack vare kraftvärmerna har företag och boende i kommunen både värme och el med positiva klimatteffekter, säger han.

Dialog viktigt

Att Växjö Energi gör en väl avvägd prisjus-

tering garanteras bland annat genom den dialog som förs kontinuerligt med kunderna. Samarbetet innebär att Växjö Energi regelbundet träffar Växjö's större företag och utbyter information.

På så sätt får Växjö's företag inblick i hur priset på fjärrvärme sätts. Samtidigt har kunderna chans att framföra synpunkter och veta vad det finns för möjligheter att påverka sin uppvärmningskostnad.

– Det finns många sätt att påverka sin energianvändning och hålla nere utgifterna, till exempel genom energioptimering, driftoptimering och laststyrning. Det kommer bli allt viktigare och Växjö Energi är gärna med och rådger, säger Rolf.

➤ Fjärrvärmepriset är uppdelat i tre delar: effekt, energi och flöde. Du kan påverka alla delarna genom ditt sätt att använda energi. Läs mer på sidan 23.

Ny elmätare – så får du bättre koll

Ny elmätare, nya möjligheter! Senast 2024 kommer alla företag som är anslutna till Växjö Energis elnät ha fått sin elmätare utbytt.

Med den nya elmätaren kommer det bli enklare för dig att läsa av och följa fastighetens elanvändning. Exempelvis klarar den nya mätaren timvis mätning och du kan koppla på olika tjänster för energieffektivisering.

Anslut smarta tillbehör

För att få full nytta av den nya elmätaren är det viktigt att fastighetens elmätare har den så kallade P1-porten (även kallad HAN-porten) öppen.

– Det kan vi på Växjö Energi hjälpa till med. Via P1-porten kan du sedan ansluta smarta tillbehör till elmätaren. Till exempel en dongel med tillhörande app som hjälper dig hålla koll på energianvändningen, säger Peter Magnusson, mätingenjör på Växjö Energi.

Elbilsladdning och solceller

Den nya elmätaren gör det också enklare för dig som kund att gå över till fossilfri energi, med exempelvis elbilsladdning och solceller.

– När du köper en laddbox till fastigheten ingår ofta en dongel. När du sätter in den i elmätaren kommunicerar den med laddboxen och du kan se när det är billigast och bäst att ladda, säger Peter.

För dig som har egen elproduktion, som solpaneler på taket, kan mätaren visa överskottet av produktionen som skickas ut på elnätet. Detta var inte möjligt med den gamla elmätaren. (Om du inte har fått din nya elmätare ännu, behöver du vänta tills dess. Bytet sker senast den 31 december 2024.)

Säkerhetslarm

Företag som erbjuder säkerhetslarm har oftast en app som kan användas tillsammans

med larmet. Kopplar du denna till elmätaren kan du se så att det går ström fram till larmet. Det kan vara särskilt användbart om dina lokaler står tomma en tid. Slutar larmet fungera, kan du enkelt se om det har med strömförsörjningen att göra.

Direktverkande el

För dig som värmer fastigheten med direktverkande el är den nya elmätaren och P1-porten extra viktiga. Du kan då, förutom att övervaka elanvändningen, använda en dongel och en app som gör det möjligt att stänga av elen eller varmvattenberedaren under vissa perioder. Du anger den maximala effekt du aldrig vill överstiga. När denna nås stängs värmen av. Detta påverkar inte komforten och du kommer troligen inte märka av att värmen är avstängd, förutom när elräkningen kommer.

Koll på huvudsäkring

Som fastighetsägare kan det vara bra att ha koll på din huvudsäkring. Om din huvudsäkring är 80 ampere eller högre måste du mata in den avläsningskonstant som finns på elmätaren i dongeln. Annars kommer mätaren att läsa av ett för lågt värde och du får fel information när du mäter elanvändningen. Är din huvudsäkring lägre än 80 ampere behöver du inte justera något.

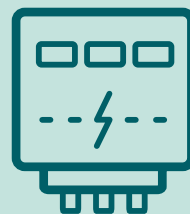
Vid strömavbrott

Du behöver egentligen aldrig justera själva elmätaren. Men om strömmen går i en del av din fastighet, kan du felsöka vid elmätaren för att se om en huvudsäkring har löst ut. Om du till exempel ser L1 och L2 men inte L3

på displayen, har den tredje huvudsäkringen löst ut. Om varken L1, L2 eller L3 lyser kan det vara ett strömavbrott. Annars är det mest troligt att jordfelsbrytaren har lösts ut.

Växjö Energi får också ofta frågor om den röda lampan som blinkar på elmätaren och varför den ibland blinkar snabbare.

– Det innebär inte att det är något fel. Den röda lampan blinkar snabbare ju mer el som används. Så länge den blinkar, används någon form av el i fastigheten, säger Peter.

Därför byts elmätarna

Arbetet med att byta till smarta elmätare pågår fram till årsskiftet 2024. Bytet är ett regeringsbeslut som syftar till att skapa ett energismartare samhälle. Har din fastighets mätare inte blivit utbytt än? Vi kommer att kontakta dig när det är din tur och föreslå en tid för bytet.

”Med den nya elmätaren kan du få värdefulla insikter om vad i fastigheten som drar mest och minst el.”

Peter Magnusson, mätingenjör på Växjö Energi

> Allt fler bostadsrättsföreningar väljer att installera laddstolpar eller laddboxar vid sina parkeringsplatser i takt med att försäljningen av el- och hybridbilar ökar.

Fixa laddplats i bostadsrättsföreningen

I takt med att intresset för elbilar ökar får vi allt fler förfrågningar från bostadsrättsföreningar som vill installera laddstolpar. Här går vi igenom hur Växjö Energis lösning ser ut och vad man ska tänka på inför en installation.

”Ta höjd för att kunna växa i den lösning ni väljer. Det går exempelvis att börja med ett antal laddpunkter för att sedan utöka när behov uppstår.”

Sven Ringeborn, storkundsansvarig Växjö Energi

Om en bostadsrättsförening vill erbjuda sina boende elbilsaddning kan Växjö Energi hjälpa till med allt från val av laddstation till installation, service och administration. Föreningen väljer själv om den vill leasa eller köpa laddstationen – och via Växjö Energis samarbete med Mer finns det en smidig betalösning tillgänglig, där fakturan skickas direkt hem till de boende.

Möte på plats

Sven Ringeborn är storkundsansvarig på Växjö Energi och han berättar om hur det brukar gå till när en bostadsrättsförening tar kontakt.

– Vi bokar ett första möte på plats hos föreningen där vi går igenom vilka behov de har. Hur många som ska ladda sina bilar och hur många stolpar som behövs. Vi undersöker

även förutsättningarna för själva installationen. Hur stor yta finns till laddstolparna och vart ska de stå? Är elanslutningen rätt dimensionerad eller krävs det att elcentralen byggs om eller annan dimension på kablarna?

Skräddarsydd lösning

I nästa steg tar Sven och hans kollegor fram ett förslag på lösning för elbilsaddning, tillsammans med ett kostnadsförslag.

– På Växjö Energi har vi lång erfarenhet av att skräddarsy olika lösningar efter behov. När det gäller laddstolpar gör vi det både inom ramen för större projekt, där stolparna är en del av en helhet med till exempel fjärrvärme, solenergi och fiber, och som mindre projekt där en bostadsförening vill svara upp till medlemmarnas efterfrågan på elbilsaddning, berättar Sven.

3 tips på vägen

1. Ta höjd för att kunna växa i den lösning ni väljer. Intresset för elbilar ökar stadigt och boende som vill ladda sina bilar blir allt fler.
2. Välj en långsiktig partner som har överblick på er energianvändning och förmåga att skapa smarta lösningar.
3. Kolla upp hur andra bostadsrättsföreningar har gått till väga. Ta reda på om det finns saker som de önskar att de hade gjort annorlunda.

> **Intresserad av en laddlösning? Kontakta oss via veab.se.**

Smartare elanvändning ska trygga elnätet

“Förändringen kommer att ge sänkta effektavgifter för de flesta företagskunder.”

Hugo Lindahl, utredningsingenjör på Växjö Energi

Från och med 1 januari 2024 tar vi nästa steg i förändringen av elnätsavgiften. Då övergår även säkringsabonnemang 16 A–25 A till effektabonnemang tillsammans med en rörlig elöverföringsavgift som timavräknas. Detta ökar möjligheterna för dig som företagare att påverka dina elnätsavgifter.

Effektavgiften kommer att baseras på medelvärdet av de tre högsta effektuttagen vardagar mellan klockan 07 och 20 under månaden. Tidigare baserades avgiften på det högsta uttaget från elnätet under månaden. Nyckeln för att hålla nere elnätsavgiften är att fördela elanvändningen över dygnet.

Förändringen kommer att ge sänkta effektavgifter för de allra flesta företagskunder,

enligt Hugo Lindahl, utredningsingenjör på Växjö Energi.

– Givetvis påverkar det individuellt, men för de flesta verksamheter som använder mycket el under vissa perioder, där trycket på elnätet är stort under enstaka timmar, innebär förändringen med ett månadsgenomsnitt att de inte “straffas” på samma sätt, säger han.

Säkra kapaciteten

Bakgrunden är elektrifieringen och ett ökat energibehov i samhället. Fler behöver använda elnäten mer effektivt för att på så sätt säkra kapaciteten.

– Det handlar om att elen ska vara tillgänglig för alla som behöver den, när på dygnet de behöver den, fortsätter Hugo.

I dagligt tal kallas de högsta uttagen från elnätet under månaden för effekttoppar. Genom att fördela elanvändningen över dygnet kan både företag och privatpersoner minimera topparna, sänka sina kostnader och motverka kapacitetsbrist.

Det kan man till exempel göra genom att starta upp ventilationen i fastigheten någon timme tidigare än man brukar, ladda elbilarna på lägre effekt eller använda mer el på natten där det går, säger han.

Då går det åt mest el

All el som går in och ut från Växjö Energis elnät mäts. Mätningarna visar att elanvändningen i Växjö är relativt jämn över året eftersom många använder fjärrvärme, inte el, till att värma villor och fastigheter.

Mätningar visar också att Växjöborna, det vill säga både privatpersoner, företag och offentliga verksamheter, totalt sett använder mest el på vardagar mellan klockan 10 och 11.

En positiv trend är att alltmer el produceras med hjälp av solceller. Den 8 juni klockan 11 slogs det rekord när Växjös solcellsanläggningar stod för 25 procent av den el som användes i Växjö.

– Det är helt makalöst mycket och väldigt spännande, säger Hugo.

“Wexnet är vår trygga partner”

Med över 40 000 installerade fiberanslutningar är Wexnet partner för många av regionens bostadsutvecklare. Vi besökte området Hofs Park i Växjö, där bostadsbolaget APP valt en helhetslösning.

Detta ingår i Wexnets helhetslösning för bostadsfastigheter

- Modern, snabb och pålitlig bredbandsanslutning till varje lägenhet.
- Fastighetsfiber som möjliggör smarta digitala tjänster i varje byggnad.
- Information till hyresgäster och boende innan inflyttning, i samråd med fastighetsägaren.
- När de boende flyttar in finns Wexnet på plats och hjälper till med att komma igång.

➤ Läs mer på wexnet.se/foretag

”Vi trivs så bra! Än så länge har vi inte nyttjat allt som finns, men snart ska jag börja gymma och simma.”

Lillian Stegby Kisch

Hemma hos Lillian Stegby Kisch och hennes man Bela som bor på Hofs Park i Växjö, är alla möbler och tavlor redan på plats, trots att de bara bott i lägenheten några veckor.

– Vi trivs så bra! Än så länge har vi inte nyttjat allt som finns, men snart ska jag börja gymma och simma. Vi har redan besökt gemensamhetslokalen några gånger och jag vill gärna engagera mig i trivselgruppen, säger Lillian.

När paret flyttade in fick de ett erbjudande från Wexnet om att utan kostnad få hjälp att komma i gång med internet. De tänkte först att de kunde klara det på egen hand, men bokade till sist ändå en tid med Goga Kushtrim, som är storkundsansvarig på Wexnet.

– Det ser ju lite annorlunda ut jämfört med vår förra lägenhet så vi fick inte till det med tv:n och den box vi hade med oss. Då kom Goga och hans kollega Mikael som två räddande änglar, säger Lillian.

– Det är klart att ni ska ha tv:n där ni vill, säger Goga, som är på återbesök för att installera tv-boxen trådlöst i rummet bredvid köket, så att tv:n ska kunna flyttas dit.

– Jag är så tacksam för att ni är så engagerade och entusiastiska, säger Lillian.

Öppet stadsnät ger valmöjligheter

Hofs Park är ett bostadsområde för seniorer som består av 192 kooperativa hyresrätter.

Bostadsformen innebär att de boende hyr sin lägenhet men att de också betalat en mindre insats. Alla är på så sätt med och påverkar och tar ansvar för föreningens gemensamma ytor, bland annat ett orangeri, gym, bastu, pool, övernattningslägenhet, boulebanor, pingisbord och en gemensamhetslokal.

Malin Fransson, ansvarig uthyrare på fastighetsägaren APP Properties, visar in i gemensamhetslokalen där många brukar samlas för att sy, låna en bok eller bara prata.

– På Hofs Park ska man kunna bo länge och ha ett rikt liv, säger Malin.

Att dra in fiber till Hofs Park var en självklarhet för APP. De valde en helhetslösning från Wexnet, som innebär fastighetsfiber i varje byggnad, och att varje lägenhet ansluts till bredband.

– Wexnet är en trygg partner och eftersom det är ett öppet stadsnät kan de boende välja vilket abonnemang de vill ha, och koppla på de smarta tjänster de vill använda. Vi har samarbetat i flera projekt och vet att allt sköts professionellt och att vi får det vi beställt.

På plats vid inflyttningen

I lösningen ingår alltså även att Wexnet finns på plats vid inflyttningen. De informerar om vilka möjligheter som finns, och hjälper också till med installation och uppkoppling av olika enheter.

– Besöken är väldigt uppskattade och skapar

trygghet. En del har haft fiber tidigare och vill flytta med sina tjänster hit, medan en del behöver teckna nya avtal och det är inte helt enkelt att välja rätt. Wexnet är experter, men kan ändå förklara så att alla förstår, säger Malin.

– Vi har varit med på de möten som APP haft under byggnationen, dit man bjudit in hyresgästerna. Det tror jag varit viktigt och bra, säger Goga Kushtrim från Wexnet.

Lillian och Goga tar hissen upp i lägenheten på femte våningen igen. Här ska tv:n och tv-boxen nu flyttas ut från vardagsrummet och anslutas trådlöst i stället för med en kabel.

– Jag skulle aldrig vilja vara utan internet och vill gärna sköta så många ärenden som möjligt via mobiltelefon och läsplatta. Men vi vill också ha det lugnt och stilla, så det är jättebra att tv:n får en lite mer undanskymd plats här hemma, skrattar Lillian.

Svenska kyrkan får mycket energi för pengarna

För Svenska kyrkan i Växjö är det viktigt att ha fjärrvärmens intrimmad så att den ger bästa möjliga effekt. Med hjälp av Växjö Energis tillsynsavtal får alla deras fjärrvärmecentraler en noggrann genomgång varje år.

– Det är ekonomiskt smart och genom att inte tillåta något spill hushåller vi med jordens resurser, säger Mats Lindblad som är kyrkogårds- och fastighetschef.

Svenska kyrkan i Växjö är en stor fjärrvärmekund. Sammanlagt har de 19 kyrkor och församlingshem som blir varma tack vare fjärrvärmerna. Varje år kontrolleras fjärrvärmecentralerna av Växjö Energi och protokollet ges till Svenska kyrkan.

– Vi går igenom protokollet och åtgärdar det viktigaste. När vi startade för tre år sedan

fanns det många saker att ta itu med, inklusive att byta ut en gammal central. Men varje år blir det färre problem, säger Kristoffer Tarstad, som är fastighetsingenjör på Svenska kyrkan i Växjö.

Bra dialog

Trots att åtgärds punkterna blir allt färre har Svenska kyrkan valt att behålla avtalet. En anledning är att Växjö Energi bidrar till att nya medarbetare lär sig mer om fjärrvärmerna och hur centralerna fungerar.

– Det blir en typ av utbildningsinsats. Växjö Energi bidrar till att kunskapsnivån höjs, säger Mats Lindblad.

Svenska kyrkan ser tjänsten som prisvärd. Avtalet har fördelaktiga villkor och har lett till ett närmare samarbete med Växjö Energi.

– Vi har en person att vända oss till. Det bidrar till en bra dialog och har till exempel lett till att vi nu pratar om att installera solceller, säger han.

> Svenska kyrkans Mats Lindblad och Kristoffer Tarstad i Hovshaga kapell i Växjö. Svenska kyrkan är Sveriges största fastighetsägare av kulturbyggnader och kulturmiljöer med extra stora krav på rätt inomhusklimat. Flera av byggnaderna har stora volymer och är byggda på medeltida strukturer. Rätt energiförbrukning är en förutsättning för att de både ska kunna vara öppna och bevaras för framtiden.

Om tillsynsavtal

Genom att teckna serviceavtal med Växjö Energi får du både säker drift och bästa möjliga värmekonomi. Fjärrvärmecentralen granskas varje eller vartannat år beroende på avtalet. Det gör det möjligt att upptäcka och åtgärda eventuella problem i tid. Det går även att jobba förebyggande genom att säkerställa korrekta flöden, förhindra läckage eller annat som minskar effektiviteten. Läs mer på veab.se.

”Det viktigaste är att nå dem som inte använder mobil eller dator alls.”

Bo Skandevall,
ordförande i SeniorNet Växjö

”Digital teknik ger ett rikare liv”

SeniorNet verkar för att minska det digitala utanförskapet bland äldre. Inför 2024 har Wexnet sponsrat föreningen i Växjö med en summa som ska användas till ny teknisk utrustning på Pensionärernas hus.

Under 20 år har SeniorNet hållit kurser och föreläsningar för äldre om digital teknik. I höst kan man bland annat anmäla sig till kurserna Grundkurs Android, Lär dig mer om din iPhone och Planera din resväg med hjälp av telefonen.

– Det blir 19 kurser, så det är full fart. Vi försöker anpassa oss efter vad som är aktuellt och erbjuda olika nivåer och svårighetsgrad. Det viktigaste är att nå dem som inte

använder mobil eller dator alls, säger Bo Skandevall, som är ordförande.

Bygger upp en tillit till tekniken

I Sverige lever mellan 200 000 och 300 000 personer i digitalt utanförskap. Det innebär att de sällan eller aldrig använder internet. Ofta handlar det om äldre. SeniorNets mission är att hitta dem och få dem att bli nyfikna.

– Vi möter ofta äldre som inte vill ha en mobiltelefon, som är rädda för att gå in på en hemsida eller ladda ner BankID. Det gäller att ha respekt för det, men samtidigt suddas bort skepsisen och bygger upp en tillit till tekniken. Vi vet ju att det öppnar upp nya möjligheter och ger ett rikare liv, säger han.

Vanligt med bedrägerier

Ett viktigt område är säkerhet och bedrägerier. Det har SeniorNet valt att ha med som ett

delmoment i samtliga kurser.

– Vi vet att många äldre blir lurade och metoderna blir mer och mer sofistikerade. Under våra kurser beskriver vi olika situationer som kan uppstå och övar tillsammans på hur man ska agera om man blir uppringd eller får ett mejl, säger han.

Seniorer lär seniorer

Idag har SeniorNet Växjö 600 medlemmar, de allra flesta mellan 70 och 80 år, men några närmar sig 100. Även Bo Skandevall och hans 18 kollegor, som alla jobbar ideellt, är seniorer.

– Det är ett viktigt och roligt jobb. Att se någon, som tidigare varit skeptisk till att ha en mobil, börja tycka att den är jättekul, det är härligt, säger han.

Fråga Växjö Energi

Är det något du undrar över?
Besök veab.se/foretag/kontakt

I varje nummer av Drivkraft svarar vi på kundernas frågor. Den här gången handlar det om fjärrvärme och om kommande prishöjning. Sven Ringeborn, storkundsansvarig på Växjö Energi, står för svaren.

Fjärrvärmepriset för näringsfastigheter i Växjö höjs, vad är anledningen?

– Höjningarna är högre än tidigare på grund av kraftigt ökade bränslepriser – i september gjorde vi första justering av våra priser genom en sammanslagning av två prisområden. Fjärrvärmekunderna i Växjö har hittills haft ett lägre fjärrvärmepris än kunderna i Braås, Ingelstad och Rottne, tack vare intäkter från elcertifikat via kraftvärmeproduktionen på Sandvik 3. Dessa har nu spelat ut sin roll och grunden för att ha två prisområden är borta. Justeringen började gälla 1 september med en höjning på 15–20 % beroende på energiuttaget för företagskunder med fjärrvärmeanläggning i Växjö. För företagskunder i Braås, Ingelstad eller Rottne gjordes ingen höjning.

Den 1 januari 2024 höjs priset ytterligare med 7 %, även det en direkt konsekvens av att priset på biobränsle ökat kraftigt. Fjärrvärme ska vara ett tryggt och långsiktigt uppvärmningsalternativ och vi gör allt vi kan för att inte höjningen ska slå för hårt mot våra kunder. För mer information kan du besöka veab.se/foretag/fjarrvarme/priser.

Hur kan bränslesituationen förbättras framåt?

– Det finns stor potential att ta ut mer grot (grenar och toppar) från skogsbruket än vad som görs idag, på ett ekologiskt hållbart sätt. Biobränslemarknaden är också kopplad till naturgasmarknaden i EU. Om gaspriserna blir lägre minskar efterfrågan på biobränslen och därmed priserna, vilket är positivt för den svenska fjärrvärmesituationen.

Kan jag påverka min kostnad för fjärrvärme i fastigheten genom sättet jag använder fjärrvärme?

– Fjärrvärmekostnaden från Växjö Energi är uppdelad i tre delar: Effekt, energi och flöde. Som fjärrvärmekund kan du påverka alla delar genom sättet du använder energi. Det är viktigt att ha koll på effekten så att du får ett jämnt uttag över dygnet. På det sättet får du ett lägre pris och vi kan leverera fjärrvärme till fler kunder utan att behöva förstärka fjärrvärmeledningarna. Även flödet är något du kan påverka genom att vara sparsam och optimera sättet värme och varmvatten används i

OM SVEN RINGEBORN

På jobbet:

Storkundsansvarig. ”Jag jobbar nära våra företagskunder och skräddarsyr miljösmycka och prisvärda lösningar.”

På fritiden:

Körsång, styrke- och gruppträning och båtliv.

Får energi av:

Positiva människor.

fastigheten. Ju mindre flöde som passerar centralen desto lägre kostnad får fjärrvärmesituationen. Det är också viktigt att fjärrvärmecentralen har rätt inställningar och att den är anpassad efter din lokal. Om du vill kan vi göra en analys och trimma in centralen åt dig.

Hur har ni informerat kunderna om prishöjningen?

– Under sommaren och hösten har vi informerat om de nya priserna för 2024 i många olika kanaler. Bland annat via postalt utskick, digitalt nyhetsbrev, hemsida och sociala medier. Vi har även informerat på informationsmöten samt gått ut med pressrelease med anledning av detta.

Lösningar för alla behov

Vi erbjuder ett brett utbud av tjänster med trygga lösningar inom energi och kommunikation. Väljer du en helhetslösning hos oss har du möjlighet att optimera din lösning och sänka dina kostnader ytterligare.

DET HÄR ERBJUDER VI TILL FÖRETAG:

Förnybar fjärrvärme

Förnybar fjärrkyla

Elnät

Bredband via fiber

Producera din egen el med solceller

Laddstation för elbilar

Colocation

Smart sensornät

ENERGITJÄNSTER

Energiuppföljning

Serviceavtal

Tilläggs tjänster för kontroll av energianvändning

Läs mer om vad vi kan hjälpa dig med:

Kontakta oss

Kontakta någon av våra företagsrådgivare så hjälper vi dig att hitta den bästa lösningen. Besök veab.se/foretag/kontakt

WEXNET**VEAB**
VÄXJÖ ENERGI